

RAPORTUL CONDUCERII 2021

ORGANUL EXECUTIV
O.C.N. „CORPORAȚIA DE FINANȚARE RURALĂ” S.A.

CUPRINS

1. MEDIUL ECONOMIC.....	3
2. INFORMAȚIE GENERALĂ	6
3. INDICATORI FINANCIARI DE PERFORMANȚĂ.....	8
4. ACTIVITATEA DE CREDITARE	11
5. MANAGEMENTUL RESURSELOR UMANE	15
6. MANAGEMENTUL RISCURILOR.....	17
7. OBIECTIVELE PENTRU ANUL 2022.....	19

1. MEDIUL ECONOMIC

Anul 2021, pentru economia națională a Republicii Moldova a reușit să devină un an de recuperare, după impactul pandemiei COVID-19 și calamităților naturale din anul precedent.

Deși pandemia COVID-19 nu a luat sfârșit, starea de urgență națională a fost adoptată de autorități cu scopul de a diminua efectele negative asupra activității economice și sociale. Condițiile climaterice favorabile pentru agricultură au creat condiții pentru compensarea parțială a pierderilor anului precedent.

Conform estimărilor preliminare ale Guvernului Republicii Moldova, Produsul Intern Brut în anul 2021 prevedea o creștere cu 7,5%. Economia națională înregistrează o tendință clară de recuperare. Accelerarea creșterii consumului intern, a activității investiționale și înviorarea activității economice sunt factorii determinanți care au favorizat această creștere. Majoritatea sectoarelor în care a fost resimțită revigorare au generat influență pozitivă asupra PIB: comerț cu ridicata și cu amănuntul, transport și depozitare; activități de cazare și alimentație publică (+2,1% contribuție la PIB); industria (+1,9% contribuție la PIB); construcții (+1,6% contribuție la PIB); informații și comunicații (+0,9% contribuție la PIB) etc. Totodată, consumul final și activitatea investițională au influențat PIB cu 11,9% și 13,7%, respectiv.

După un an de secetă severă, în 9 luni ale anului 2021 sectorul agricol a înregistrat o creștere de 20,5%. Majorarea producției globale agricole a fost determinată de creșterea producției vegetale cu 34,9%. Sectorul zootehnic rămâne în scădere (-4,7%), datorită micșorării în continuare a efectivului de animale și a scăderii producției animaliere de toate categoriile.

Evoluția comerțului cu amănuntul și a comerțului cu servicii indică o îmbunătățire a cererii din partea populației. În ianuarie-august 2021 comerțul de bunuri cu amănuntul a înregistrat o creștere de 18,5% (în prețuri comparabile), iar comerțul cu servicii de piață prestate populației - cu 79,2%. A fost în creștere și volumul tranzacțiilor realizate de întreprinderi: volumul serviciilor prestate întreprinderilor a crescut cu 26,3%, iar volumul comerțului cu ridicata - cu 18,9% (în prețuri curente).

Pe fonul descreșterilor din perioada de criză din 2020, activitatea investițională, în prima jumătate a anului 2021, s-a majorat semnificativ. În ianuarie-iunie 2021, volumul investițiilor în active imobilizate a crescut cu 21,8%, însumând circa 10,1 mild. lei. Sporirea investițiilor proprii ale agenților economici, investițiilor publice, precum și a celor din surse străine, orientate în mașini și utilaje, mijloace de transport și sectorul construcțiilor au constituit factorii de bază care au influențat creșterea investițiilor.

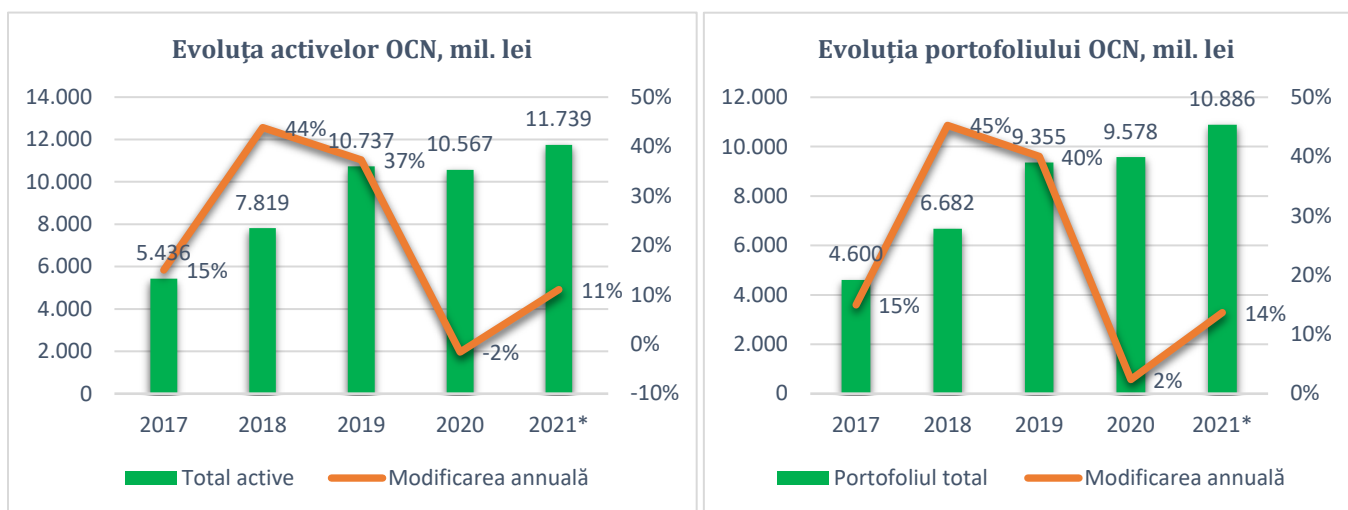
Presiunile inflaționiste se accentuează. Rata inflației anuală a trecut peste nivelul de sus al intervalului de variație al țintei inflației stabilite de Banca Națională a Moldovei (5% +/- 1,5%), constituind 8,8% (octombrie 2021 față de octombrie 2020).

Leul moldovenesc s-a depreciat față de dolarul american, dar s-a apreciat față de Euro. În lunile ianuarie - octombrie 2021 moneda națională a marcat o depreciere de 1,8% față de dolarul SUA în termeni nominali (de la 17,21 lei pentru 1 dolar american la 01.01.2021 până la 17,52 lei la 31.10.2021). Față de Euro leul moldovenesc s-a apreciat cu 3,8%.

Biroul Național de Statistică informează că, în trimestrul IV 2021 câștigul salarial mediu lunar nominal brut, la unitățile din sectorul real cu 4 și mai mulți salariați și toate instituțiile bugetare, a constituit 9 767,6 lei, fiind în creștere cu 10,2% față de trimestrul IV 2020 și cu 6,5% față de trimestrul III 2021, iar în sectorul bugetar, în trimestrul IV 2021 câștigul salarial mediu lunar a constituit 8 241,9 lei (cu 3,7% mai mult față de trimestrul IV 2020).

În anul 2021 continuă creșterea sectorului organizațiilor de creditare nebankare din Republica Moldova (în continuare OCN) prin majorarea portofoliilor și numărul de clienți deserviți. Anul 2021 tot mai clar se evidențiază prin creșterea concurenței între OCN și băncile comerciale.

Conform datelor disponibile ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare (în continuare CNPF), în anul 2021*, activele sectorului OCN după rezultatele de 9 luni a constituit total 11 739,3 mil. lei, **cu 11% mai mult** comparativ cu sfârșitul anului 2020, iar portofoliul de credite acordate a constituit 10 886,5 mil lei, **cu 14% mai mult** comparativ cu sfârșitul anului 2020.

Conform datelor disponibile pentru 9 luni 2021, portofoliul de credite acordate în sectorul Asociațiilor de Economii și Împrumut (în continuare AEÎ) a constituit 1 098,3 mil. lei, **cu 15% mai mult** comparativ cu sfârșitul anului precedent. Capitalul AEÎ per ansamblu a atins valoarea de 397,1 mil. lei, **cu 8% mai mult** comparativ cu sfârșitul anului precedent. Ambii indicatori au reflectat creștere pentru 9 luni, dar comparația datelor va fi mai corectă doar la prezentarea datelor pentru întregul an 2021.

2. INFORMAȚIE GENERALĂ

O.C.N. "Corporația de Finanțare Rurală" S.A. (în continuare Corporația) este o companie privată, care își desfășoară activitatea în scopul obținerii profitului în favoarea acționarilor săi, în temeiul Legii privind organizațiile de creditare nebancaară, altor acte normative, statut și a regulamentelor interne.

Pentru atingerea scopului sus menționat, Corporația practică următoarele activități:

- a) acordarea creditelor;
- b) leasingul financiar;
- c) prestarea serviciilor aferente creditelor acordate;
- d) acordarea serviciilor de intermediere în asigurări în calitate de agent bancassurance.

Activitatea de bază a Corporației este acordarea creditelor, în special AEÎ, persoanelor juridice cu capital integral privat, persoanelor fizice care desfășoară activități de întreprinzător și persoanelor fizice pentru necesități personale.

Corporația finanțează majorarea capitalului circulant, investiții în mijloace fixe, acordă credite pentru îmbunătățirea condițiilor de trai și alte necesități ale populației.

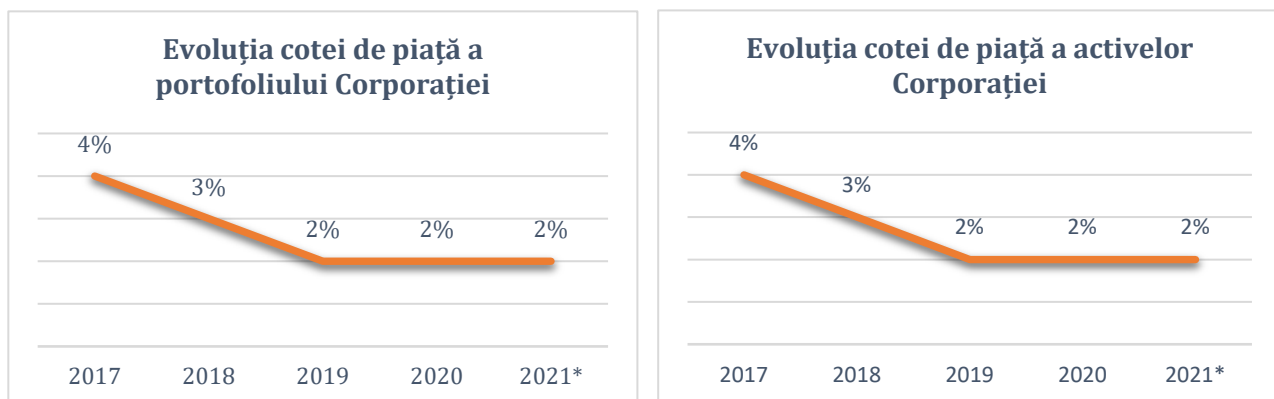
Pe parcursul întregii activități, Corporația a reușit să se poziționeze ca o companie de creditare responsabilă și onestă față de clienții săi, oferind produse avantajoase și concurențiale. Modelul de afacere, care este promovat de Corporație, se bazează pe relații durabile cu clienții și partenerii săi, pe respectul reciproc a condițiilor contractuale și transparență maximă.

Corporația, prin dezvoltarea valorilor de governanță și realizarea planurilor stabilite, contribuie la dezvoltarea nu numai a portofoliului de credite, dar și a sistemului de microfinanțare, în special al segmentului AEÎ.

Structura acționarilor, pe parcursul anului 2021 nu a suferit o schimbare esențială. Asociația Națională Centrală a Asociațiilor de Economii și Împrumut (în continuare ANCAEÎ), cu un număr de 54 665 acțiuni, ce constituie 92,67% din acțiunile nominative ordinare cu drept de vot continuă să fie acționar majoritar.

Sectorul OCN în anul 2021 a continuat dezvoltarea sa. La sfârșitul trimestrului III al anului 2021*, portofoliul de credite acordate pe întregul sector atinge suma de 10 886,5 mil. lei. Potrivit datelor prezentate de CNPF, privind activitatea organizațiilor nebancare a Republicii Moldova în 2021, Corporația se plasează pe locul 15, după valoarea activelor totale (în scădere cu 1 loc comparativ cu sfârșitul anului), pe locul 14, după portofoliul de credite acordate (în creștere cu 2 locuri comparativ cu sfârșitul anului) și pe locul 15, după nivelul profitului net obținut (în scădere cu 4 locuri comparativ cu sfârșitul anului).

Poziția Corporației pe piața OCN-urilor s-a redus pe parcursul ultimilor ani, atât din punct de vedere al volumului activelor deținute, cât și a valorii portofoliului de credite acordate, aceasta se află pe poziția 14, iar cota de piață a scăzut până la 2%. Această reducere este în primul rând un efect al creșterii concurenței în rândul OCN-urilor pe piața de microfinanțare, la care Corporația nu a reacționat prompt și eficient, printr-un plan dinamic de creștere sau măcar prin menținerea pozițiilor.

Pe parcursul anului 2021, Corporația a reușit să mențină cota de piață a portofoliului și activelor.

Deja din octombrie 2020, a fost efectuată reevaluarea produselor de creditare pentru clienții săi cu scopul de ajustare a lor la necesitățile pieței. În special au fost elaborate produsele IMOBILIAR și UNIVERSAL (fără gaj) PENTRU PERSOANE FIZICE care au devenit bază de creștere pentru întreg portofoliul în anul 2021.

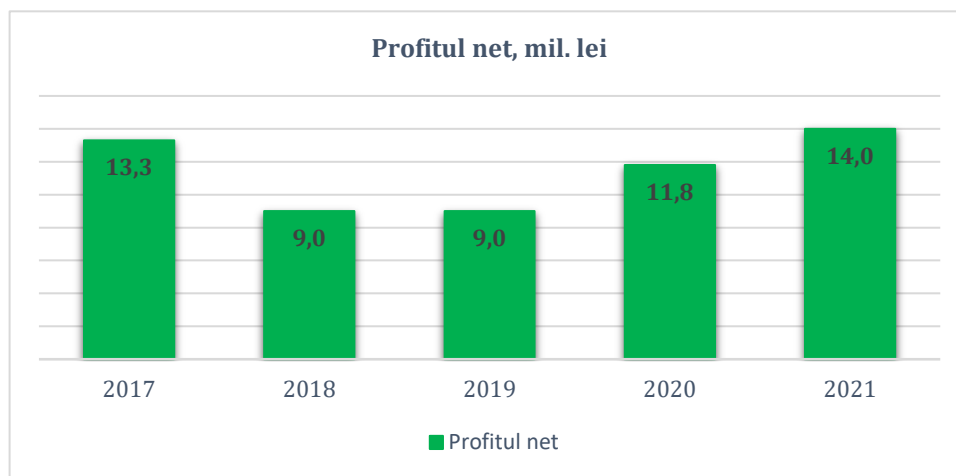
Rezultatele pozitive privind creșterea portofoliului în anul 2021 a demonstrat existența unui potențial pentru dezvoltarea în continuare a segmentului.

Creditarea AEÎ în anul 2021 a continuat tendința descendentă. Scăderea numărului de AEÎ apelante la creditare, precum și sumelor creditelor demonstrează necesitatea acută a reevaluării strategiei de activitate a Corporației pentru următorii 3 ani.

3. INDICATORI FINANCIARI DE PERFORMANȚĂ

Profitul net obținut de Corporație în anul 2021 s-a majorat comparativ cu anul precedent. Corporația, conform raportului privind veniturile și cheltuielile, a obținut profit net în sumă de **14,0 mil. lei**, cu **19,5% mai mult** comparativ cu anul 2020 și cu **11,8% mai mult** comparativ cu profitul stabilit în planul de activitate pentru 2021 (12,5 mil. lei).

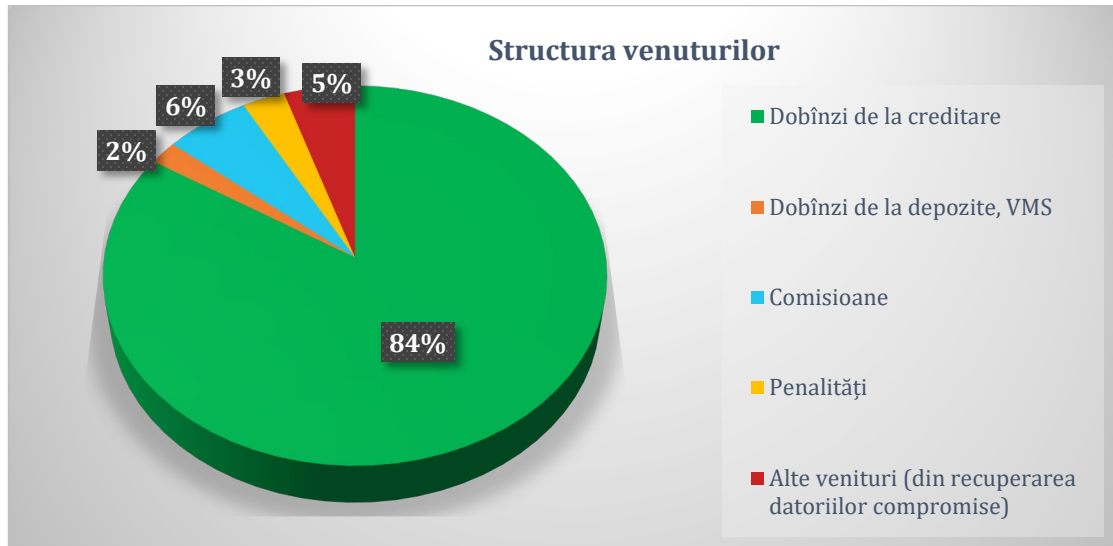
Corporația și-a atins indicatorul planificat la capitolul profitului net pentru anul 2021 grație gestionării eficiente a surplusului de lichidități, economiilor obținute la capitolul cheltuieli operaționale și costul fondurilor, prin fortificarea și consolidarea personalului companiei, modificarea produselor de creditare, reacționarea operativă la factorii negativi de influență asupra activității.

Venitul din activitatea operațională de bază, în anul 2021, a constituit 34,9 mil. lei, cu **20,% mai mult** comparativ cu anul 2020. Majorarea venitului se datorează majorării esențiale a portofoliului de credite acordate, în special în segmentul creditelor acordate persoanelor fizice.

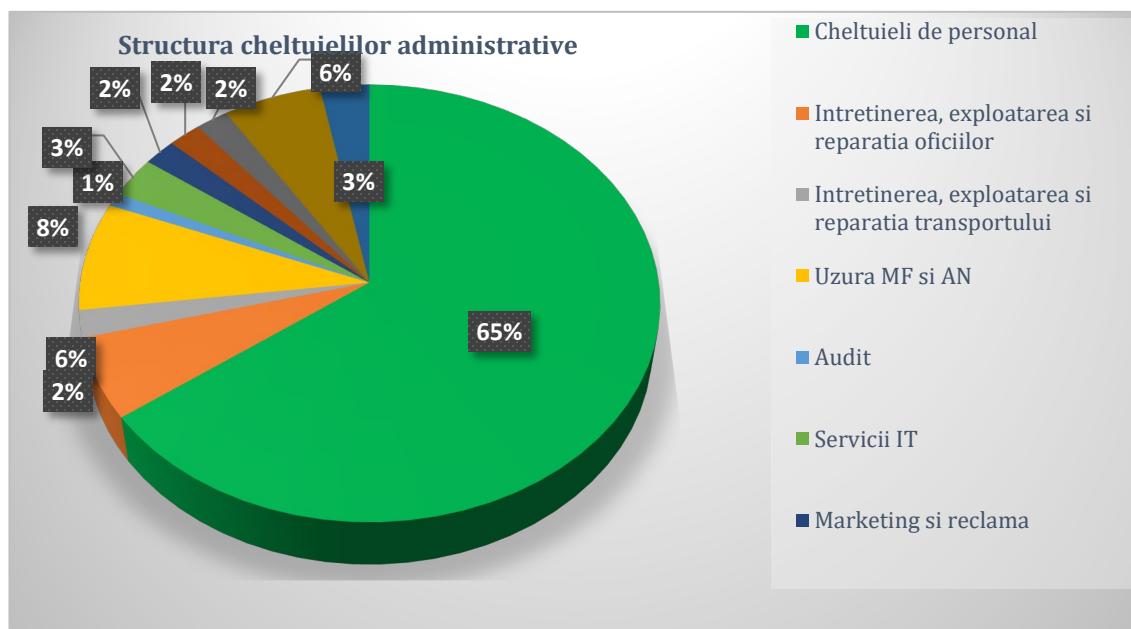
Componentele de bază în structura venitului brut constituie dobânzile de la acordarea creditelor, dobânzile de la depozite și VMS, comisioane, penalități, venituri din recuperarea creanțelor înregistrate la extrabilanț.

În anul 2021, au fost obținute venituri din dobânzi 26,2 mil. lei, din care 6,4 mil. lei (25%) de la credite acordate AEÎ și 19,8 mil. (75%) de la credite acordate altor tipuri de clienți.

Cheltuielile administrative în anul 2021 au constituit 12,9 mil., fiind la nivelul anului 2020. Ele constituie 60% din total cheltuieli ale Corporației și sunt supuse analizei complexe în procesul de optimizare structurală.

Cheltuielile de personal, care constituie 65% din cheltuielile administrative, au fost stabilite după principiile motivare corectă în baza rezultatelor financiare obținute. Reducerea unor cheltuieli și majorarea altora s-a efectuat în baza rectificărilor aprobate de Consiliul Corporației la bugetul anului 2021.

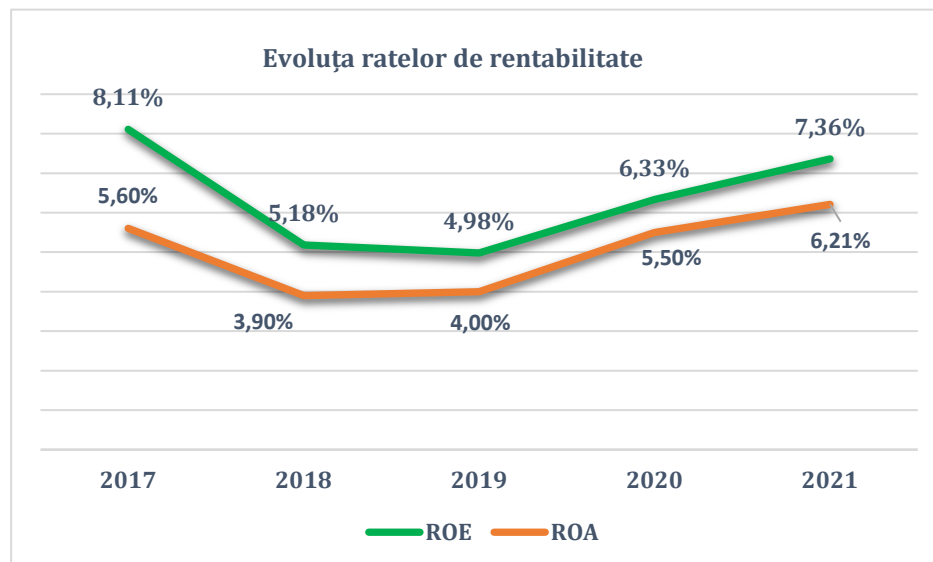

Activele Corporației la sfârșitul anului 2021 au constituit 241,9 mil. lei, **cu 14,46% mai mult** comparativ cu sfârșitul anului 2020, majorând valoarea activelor generatoare de dobândă.

Pasivele (sursele de finanțare) Corporației sunt formate din datoriile și capitalul propriu, care constituie respectiv 19% și 81% din total. La sfârșitul anului 2021, creditele și împrumuturile primite au constituit 46,0 mil. lei, cu **209% mai mult** comparativ cu sfârșitul anului 2020.

În anul 2021, Corporația a continuat colaborarea eficientă cu partenerii săi de bază, în special Instituția Publică „Oficiul de Gestionare a Programelor de Asistență Externă”, care gestionează sursele disponibile din fondurile proiectelor internaționale (RISP-II, FIDA R1) și de la care a fost atrasă suma de **27,9 mil. lei total**.

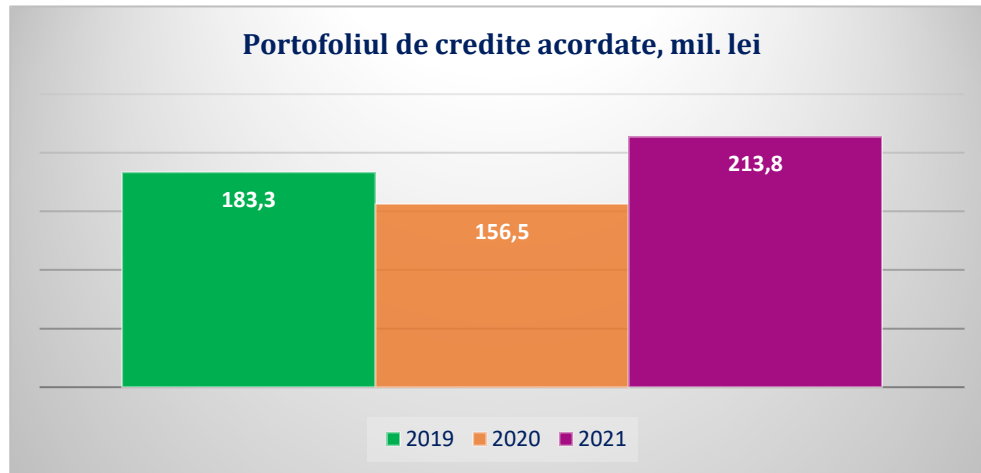
Indicatorii de rentabilitate pentru anul 2021 reflectă o majorare, comparativ cu anii precedenți. Astfel, la sfârșitul anului 2020, rentabilitatea capitalului (ROE) și activelor (ROA) au constituit respectiv 7,36% și 6,21%.

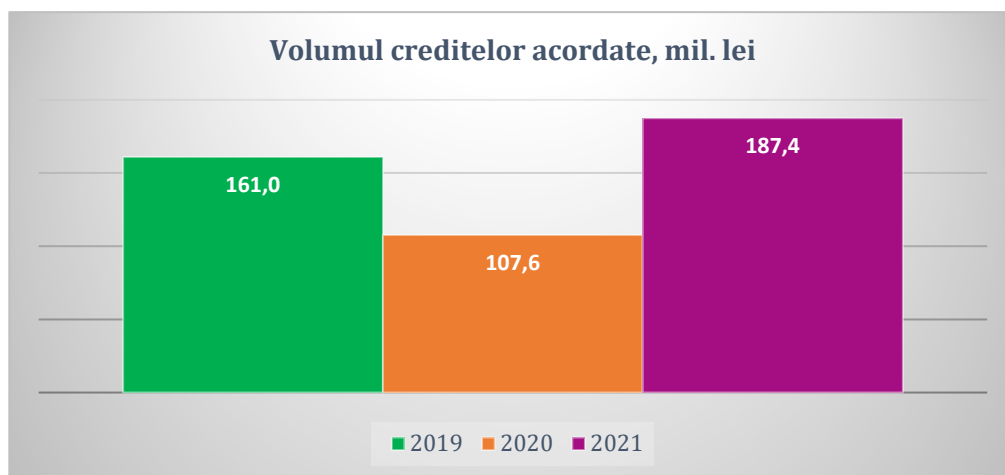
4. ACTIVITATEA DE CREDITARE

Portofoliul de credite

În anul 2021, portofoliul de credite acordate a înregistrat o creștere considerabilă. La sfârșitul anului 2021, portofoliul de credite constituia 213,8 mil. lei, **cu 37% mai mult** comparativ cu portofoliul de credite în anul 2020.

Volumul creditelor acordate în anul 2021, a crescut. Suma totală a creditelor eliberate a constituit 187,4 mil. lei, cu **74% mai mult** comparativ cu volumul acordat în anul 2020.

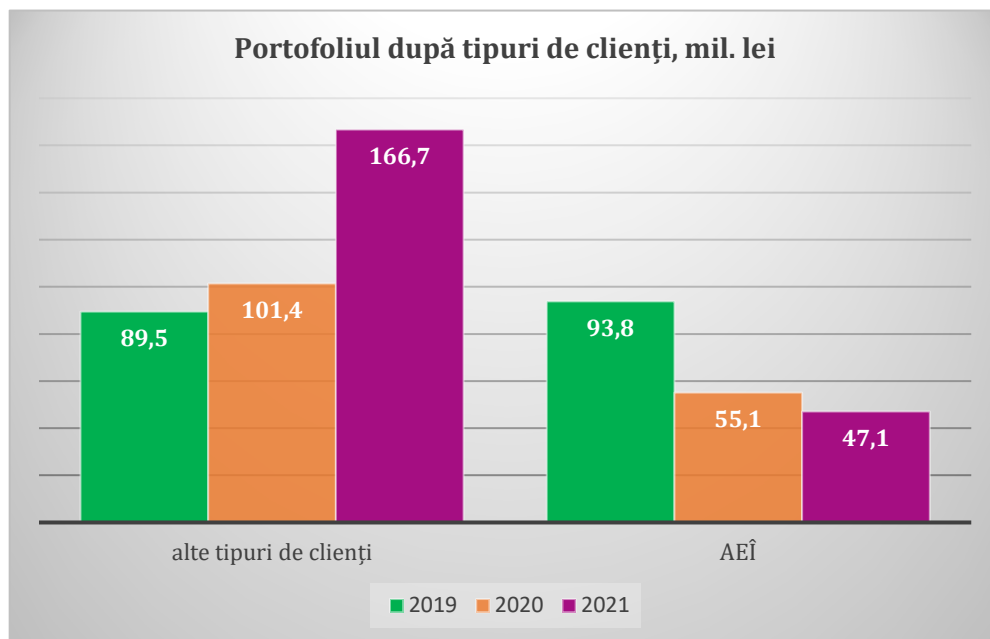

Acest rezultat a fost determinat de unii factori cum ar fi:

- *Reevaluarea produselor de creditare, în special pentru persoane fizice;*
- *Relansarea unor activități practice legate de procedura creditării persoanelor fizice;*
- *Stabilirea unor sarcini determinate pentru remotivarea personalului;*
- *Reactivarea instrumentelor de marketing pentru afirmarea Corporației pe piața de microfinanțare*

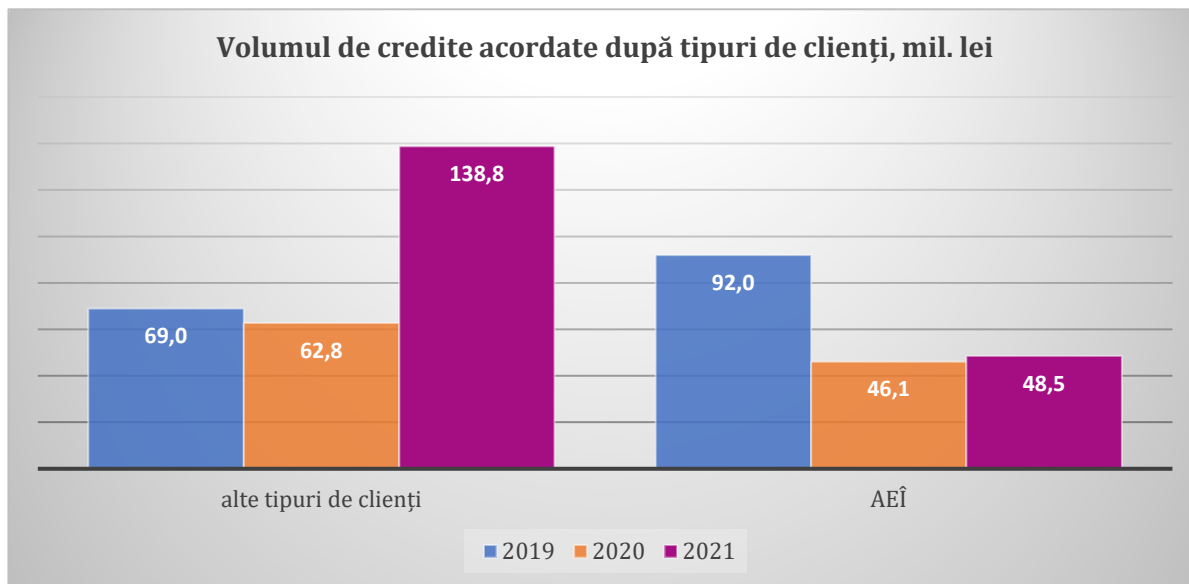
Structura portofoliului de credite

Structura portofoliului de credite după tipuri de clienți la sfârșitul anului 2021 se prezintă în următorul fel:

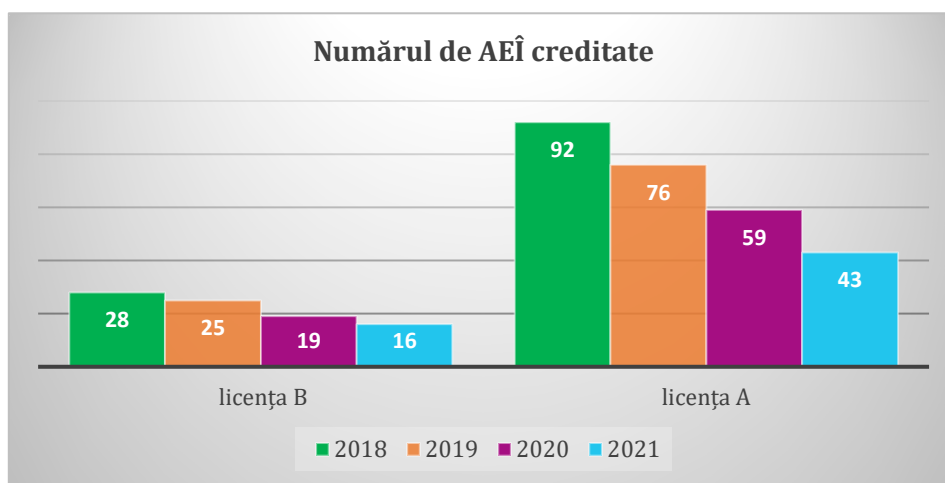

În anul 2021 structura portofoliului continue să se schimbe.

În anul 2021, AEÎ-lor li s-au oferit credite în volum de 48,5 mil. lei, **cu 2 mil. mai mult** comparativ cu volumul acordat în anul 2020, iar altor tipuri de clienți li s-au acordat credite în volum de 138,8 mil, lei, **de 2 ori mai mult** comparativ cu volumul acordat în anul 2020.

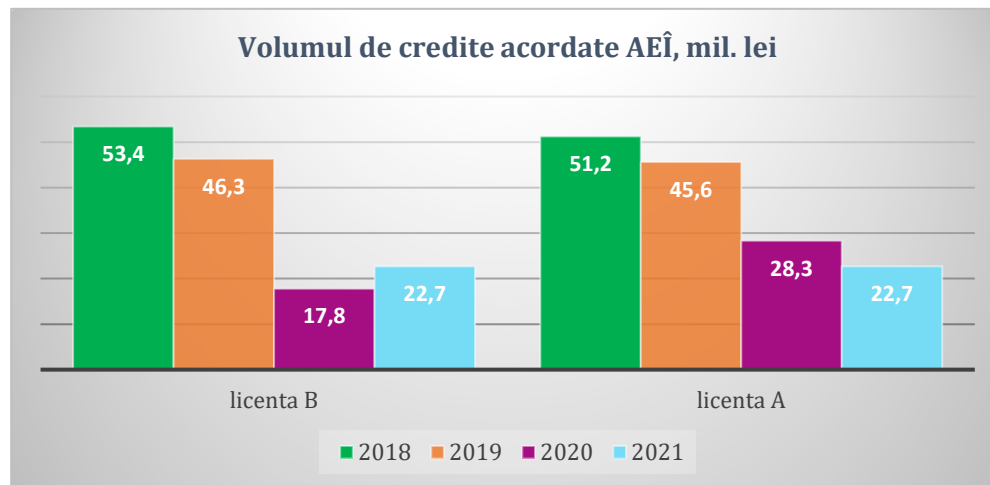
Numărul de AEÎ, care au primit credite în anul 2021, este în scădere cu 19 AEÎ comparativ cu anul 2020.

În anul 2018 au primit credite 120 de AEÎ, în 2019 au fost creditate 101, în anul 2020 – 78 AEÎ, iar în 2021 doar 59.

În dependență de tipul licenței AEÎ, volumele de credite acordate sunt următoarele:

posesorii de licență tip B au primit în 2021 credite în volum de 22.7 mil lei, **cu 27,5% mai mult** comparativ cu volumul de credite primit în anul 2020, iar posesori de licență de tip A au primit în 2021 credite în volum de 22,7 mil lei, **cu 20% mai puțin** comparativ cu volumul de credite primit în anul 2020.

Calitatea portofoliului de credite

Indicatorul calității portofoliului PAR>30 zile, pentru anul 2021, constituie 2,14 și demonstrează încadrarea în normele stabilite.

Pe parcursul anului 2021, comitetul de creditare al Corporației a luat decizii privind **renegocierea activelor** în valoare de 2.959 mii lei (3 clienți, 5 contracte) la momentul aprobării.

La 31.12.2021 valoarea acestor active a constituit 726 mii lei (2 clienți, 3 contracte), iar creditele în sumă totală de 2.232 mii lei (1 client, 2 contracte) au fost rambursate.

Pe parcursul anului 2021, comitetul de creditare al Corporației a luat decizii privind **transmiterea pentru recuperarea silită a activelor neperformante** în valoare de 1.565 mii lei (25 clienți, 34 contracte) la momentul aprobării.

La 31.12.2021 valoarea acestor active a constituit 1.407 mii lei (21 client, 27 contracte), iar creditele în sumă totală de 158 mii lei (4 clienți, 7 contracte) au fost rambursate.

Pe parcursul anului 2021, comitetul de creditare al Corporației a luat decizii privind **trecerea la conturi extrabilanțiere** a activelor în valoare de 634 mii lei (19 clienți, 20 contracte) la momentul aprobării, iar suma creanței de 2.266 mii lei, a fost recuperată din restanțele formate de către clienții CD.

Activele au fost trecute la conturi extrabilanțiere în baza p. 6.1. lit. a) "spre executare în baza titlului executoriu", b) "730 de zile plăți restante" și d) "procedura de insolvență".

5. MANAGEMENTUL RESURSELOR UMANE

Principalele obiective în domeniul resurselor umane în 2021 au fost următoarele: evaluarea capacităților personalului, dezvoltarea lui profesională, menținerea factorului motivațional în rândul angajaților.

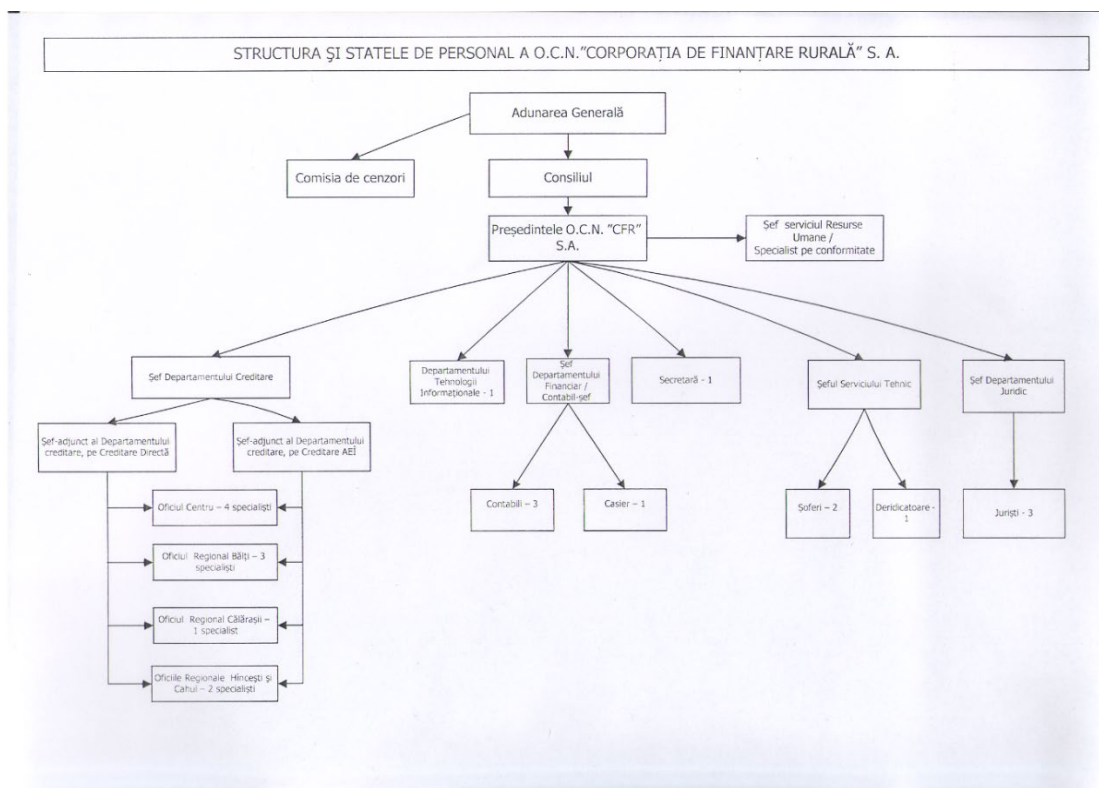
Echipele Corporației este formată din 27 de persoane și este structurată în departamente și servicii, care acoperă necesitățile curente, generate de activitatea de bază.

Corporația, pe toată durata activității sale, a pus accentul pe satisfacerea factorilor motivaționali în lucrul angajaților și a asigurat condiții confortabile de îndeplinirea funcțiilor de serviciu pentru contribuirea maximă la rezultatele pozitive ale companiei.

Pentru Corporație, este foarte important ca angajații să dorească o creștere și o dezvoltare pe plan personal și profesional, iar politica internă are ca scop oferirea oportunității de creștere individuală pentru toți membrii echipei.

Corporația încearcă să creeze un mediu de muncă motivant și dinamic, productiv și corespunzător unor standarde de angajare înalte.

Structura Corporației la sfârșitul anului 2021 se prezenta în următorul fel:

La moment, compania dispune de 3 oficii secundare care deservesc clienții preponderent zonelor în care se situează.

Oficiul Bălți acoperă regiunea din Nord a țării, oficiul Chișinău deserveste locuitorii capitalei și raioanelor centrale, iar oficiul Hâncești localitățile din Sudul țării.

Pentru anul 2022 se planifică următoarele acțiuni legate de managementul resurselor umane:

- Stabilirea unor modele mai eficiente de evaluare a performanțelor angajaților;
- Crearea oportunităților de dezvoltare prin oferirea cursurilor/treningurilor necesare;
- Optimizarea proceselor administrative legate de personal;
- Corelarea salariilor și plăților compensatorii cu strategia și planul financiar al Corporației.

6. MANAGEMENTUL RISCURILOR

Corporația gestionează riscurile prin practica sistematică de evaluare a proceselor interne, identificându-le într-un mod eficient și la timp.

Cele mai importante riscuri financiare la care este expusă Corporația sunt următoarele: **riscul de credit**, **riscul de lichiditate**, **riscul ratei dobânzii**.

RIScul DE CREDIT

Riscul de credit asociat clienților este definit ca riscul de pierderi ce rezultă din nefindeplinirea potențială a obligațiilor contractuale de plată.

Managementul riscului de credit se bazează pe respectarea principiilor de desfășurare a activității de creditare a companiei:

- Analiza detaliată a capacității de plată a clienților;
- Documentarea evaluării riscului de credit;
- Evitarea riguroasă a supra îndatorării clienților;
- Stabilirea relațiilor de încredere pe durata contractuală și menținerea comunicării cu clienții;
- Monitorizarea în continuu a rambursării creditelor;
- Managementul strict al restanțelor;
- Realizarea dreptului de gaj în caz de nerambursare a creditului;
- Menținerea și dezvoltarea angajaților instruiți și motivați;
- Implementarea proceselor prudente și documentate;
- Respectarea "principiului celor patru ochi".

RIScul DE LICHIDITATE

Riscul de lichiditate (risc de insolvabilitate) reprezintă pericolul că compania nu va fi capabilă să îndeplinească, integral sau la timp, propriile obligațiuni de plată curente și viitoare. Riscul de lichiditate (riscul de finanțare) este pericolul că nu vor putea fi obținute finanțări adiționale sau că investițiile vor putea fi obținute doar la rate ridicate ale dobânzii.

Fluxul de numerar este instrumentul conceput pentru a oferi managementului o imagine realistă a situației viitoare. Acesta include situația actuală/prognoze aferente plasărilor în conturi

depozitare sau în alte instrumente financiare, plățile ce urmează a fi efectuate, fondurile noi și evoluția creditelor, etc. Riscul de lichiditate cu o strictă regularitate este măsurat și limitat, bazându-se pe analiza GAP-urilor de lichiditate care se calculează utilizând maturitatea contractuală a activelor și datoriilor.

Abordarea companiei, în ceea ce privește gestionarea lichidităților, este de a evalua în mod continuu poziția de lichiditate și de a menține resurse lichide, suficiente pentru a-și îndeplini obligațiunile de plată scadente.

RISCU RATEI DOBÂNZII

Riscul de dobândă este riscul pierderilor excesive cauzate de neconcordanțe dintre evoluția ratelor dobânzii aferente activelor și datoriilor.

Instrumentele principale de evaluare a riscului ratei dobânzii sunt analiza GAP-ului ratei dobânzii, stress testele cu valori prognozate și critice, setarea limitelor aferente valorii capitalului. Evaluarea riscului ratei dobânzii este bazată pe o analiză a decalajului ratei dobânzii, stabilind impactul valorii economice asupra veniturilor și capitalului, făcând astfel posibilă compararea riscului cu limitele stabilite.

Riscurile gestionate nu se limitează la cele relatate, dar au o influență mai redusă față de activitatea companiei.

7. OBIECTIVELE PENTRU ANUL 2022

- A. Creșterea portofoliului de credite până la 240 mil. lei;
- B. Menținerea calității portofoliului de credite la nivel sub 6%;
- C. Îndeplinirea indicatorilor de performanță financiari planificați;
- D. Renovarea oficiilor secundare și sediului Corporației;
- E. Deschiderea unor oficii secundare în Chișinău, Edineț, Drochia, Soroca, Cahul.
- F. Optimizarea cheltuielilor la nivel planificat;
- G. Implementarea unui program informațional destinat organizării proceselor interne de lucru și asigurarea controlului asupra îndeplinirii sarcinilor stabilite;
- H. Ajustarea proceselor de creditare după obiectivele strategice ale Corporației;
- I. Modificarea structurii organizatorice a Corporației și statelor de personal după necesitățile noi a proceselor de creditare;
- J. Modificarea modelului de evaluare și apreciere a lucrului efectuat de personalul companiei.